

Hold på søerne

**Kirsten Kyndesen,
Bornholms Landbrug**

kvk@bornholmslandbrug.dk

Demoprojekt

Holdbarhed hos unge søer

Succeskriterie:

- Mindst 80% af søerne skal løbes til 3. læg

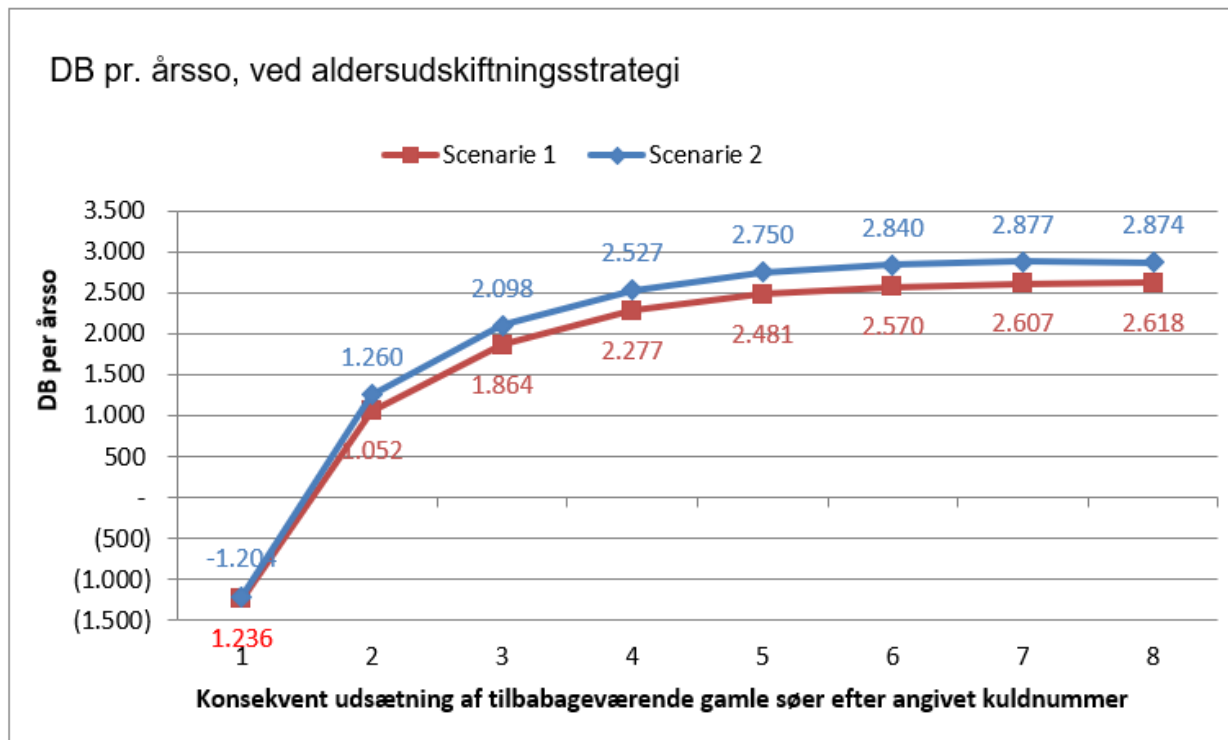
Hvorfor fokus på unge søers holdbarhed?

- Reduceret forbrug af polte
- Højere andel af 3.-4. lægskuld
 - Højproduktive læg
- Bedre besætningsimmunitet
- Bedre velfærd

Økonomi i holdbarhed

- Det er dyrt at udsætte unge søer
- Optimalt skal søerne holde til mindst 5. læg

Erfaringer fra besætning

- Besætning med i demoprojektet
- 1.250 årssøer
- Egenproduktion af polte
- Drægtighedsstald med ESF

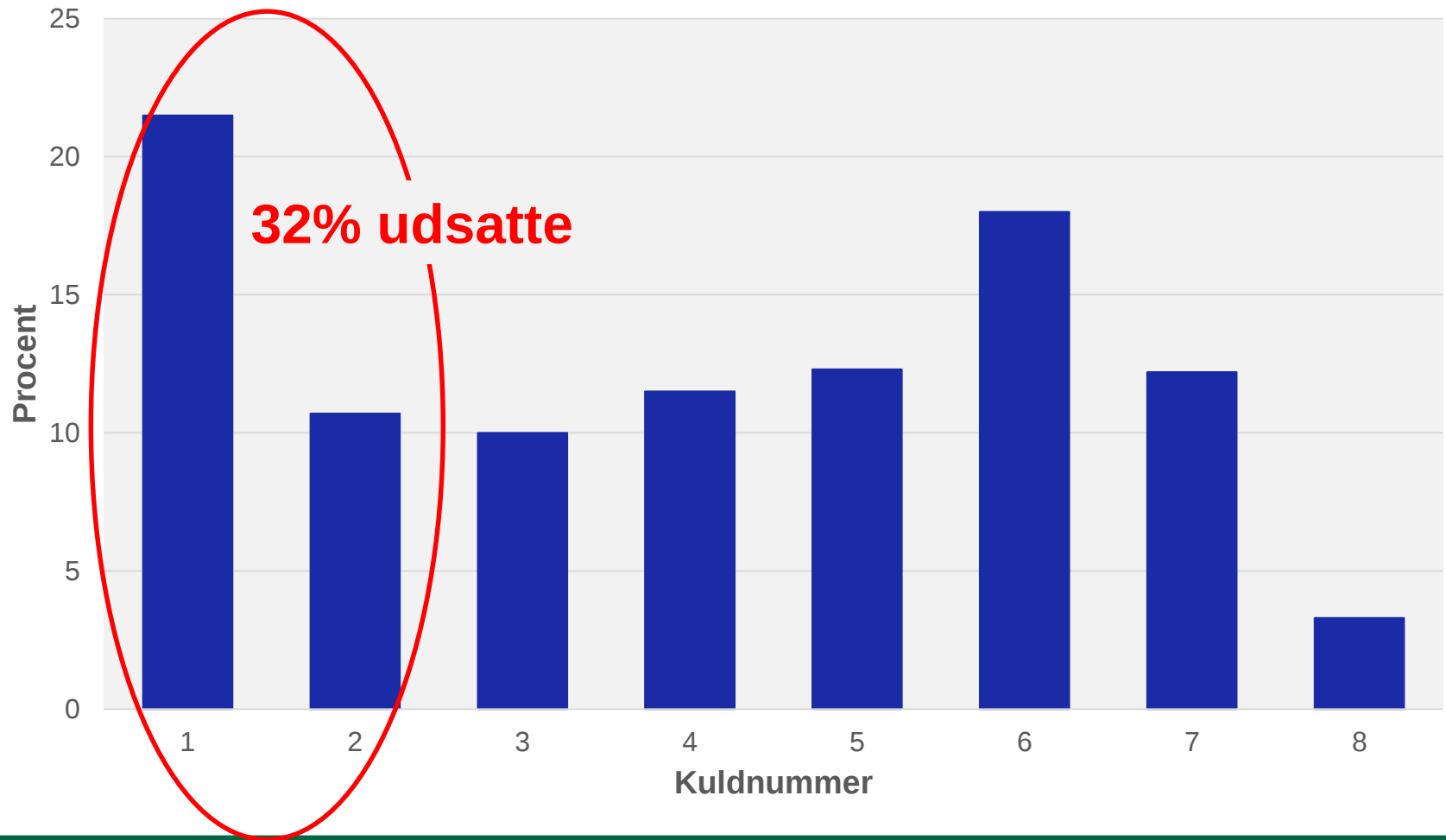
Før: 01/07-2014 – 30/06-2015

Under: 01/07-2015 – 30/06-2016

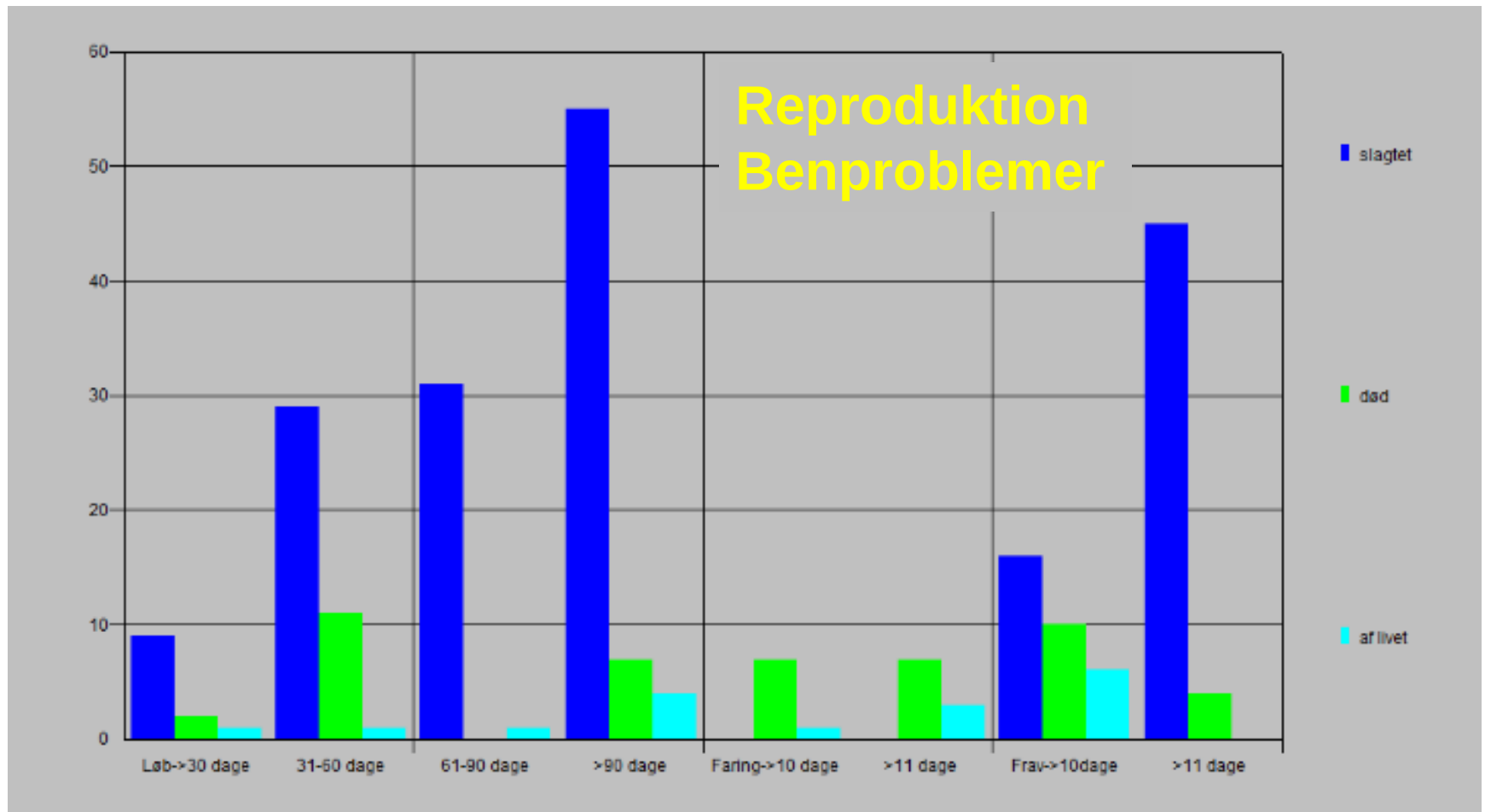
Efter: 01/07-2016 – 30/09-2016

01/07-2016 – 30/06-2017

Udsætterprofil, før

Afgangstidspunkt unge søer, før

Træningssti polte

Demonstrationsprojekt – Holdbarhed hos unge søer

Skift fra egenproduktion til indkøb af polte

- Skift har været diskuteret/overvejet gennem flere år
 - Lav kuldstørrelse
 - Gode poltefaciliteter

Tiltag til minimering af

- Benproblemer
- Kastninger/omløbninger

Sygestier

- Fokus på udtagne dyr

Underskrift ejer:

Flemming Lohol

Underskrift konsulent:

Lene Lohol

Indkøb af polte

- Fast aftale indgået efterår 2015
- Karantænestald

Træningsstald før

- Indretning optimeret med halmbær
- Indsættelse af 40-45 polte pr. sti
- 3 ugers træning
- 8-10 polte udtaget pr. hold pga. benproblemer

Træningsstald efter

- Indretning med "dybstrøelse"
- Indsættelse af 20-25 polte pr. sti
- ~3 ugers træning
- 0-1 udtages pr. hold pga. benproblemer

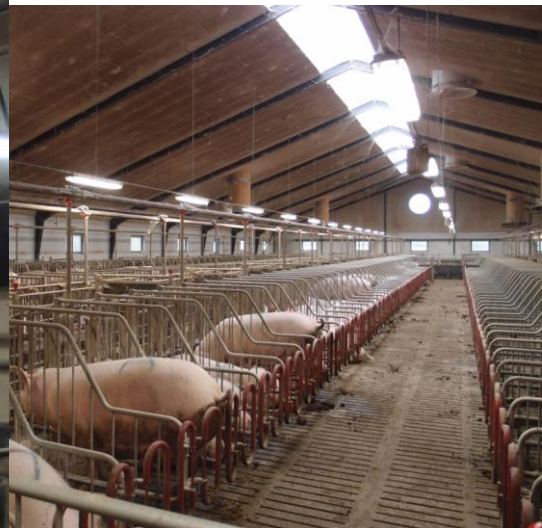

Træningsstald efter

Ekstra kontrolstald

4 ugers opstaldning efter løbning

Drægtighedsstald, før

- Stabile hold
- 55-60 søer pr. foderstation

Gyltestald

Gyltestald indrettet i tidligere slagtesvinestald

Drægtighedsstald, efter

- Antal søer pr. foderstation er reduceret fra 55-60 til 40-45 stk.

Sygestier

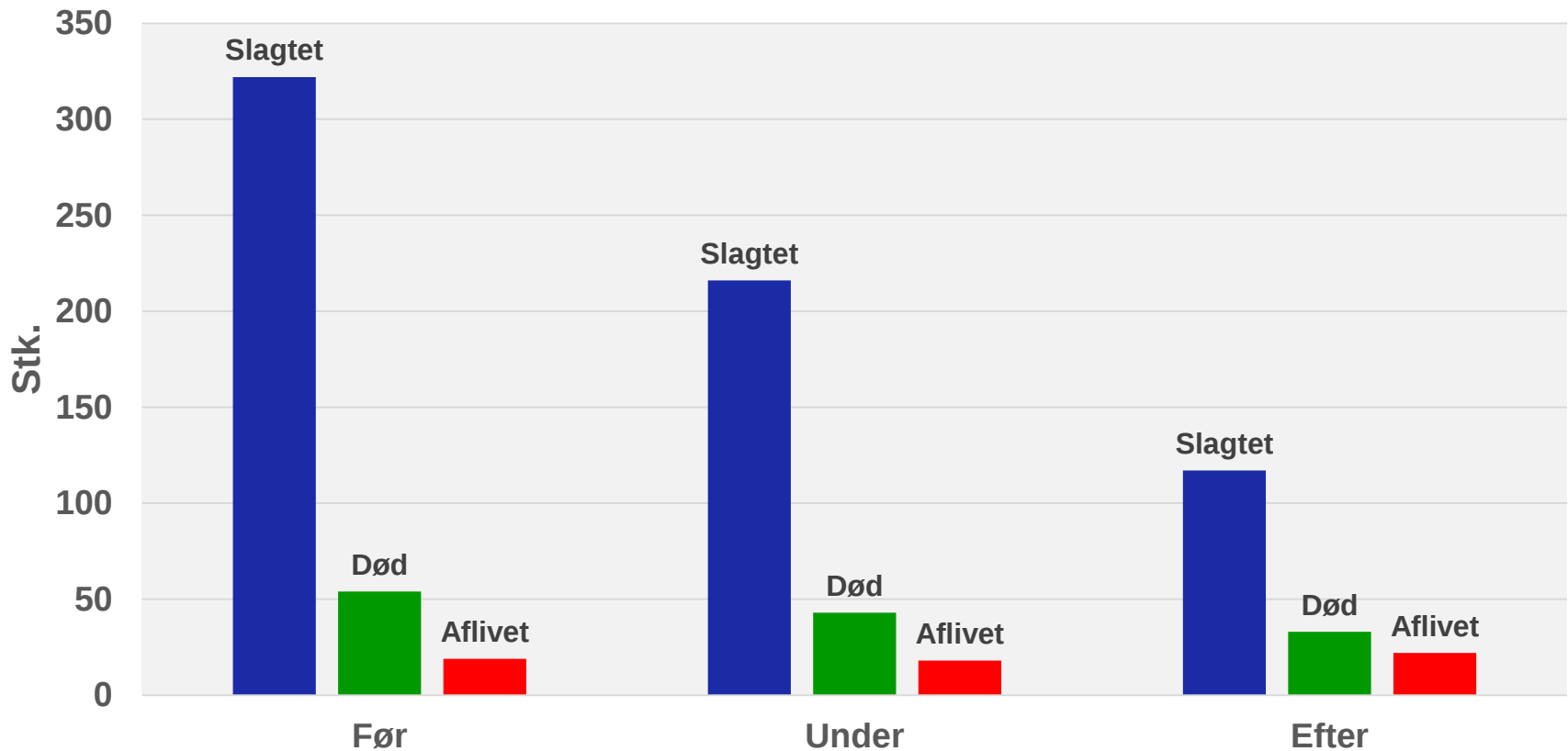
Brug af sygejournaler genindført

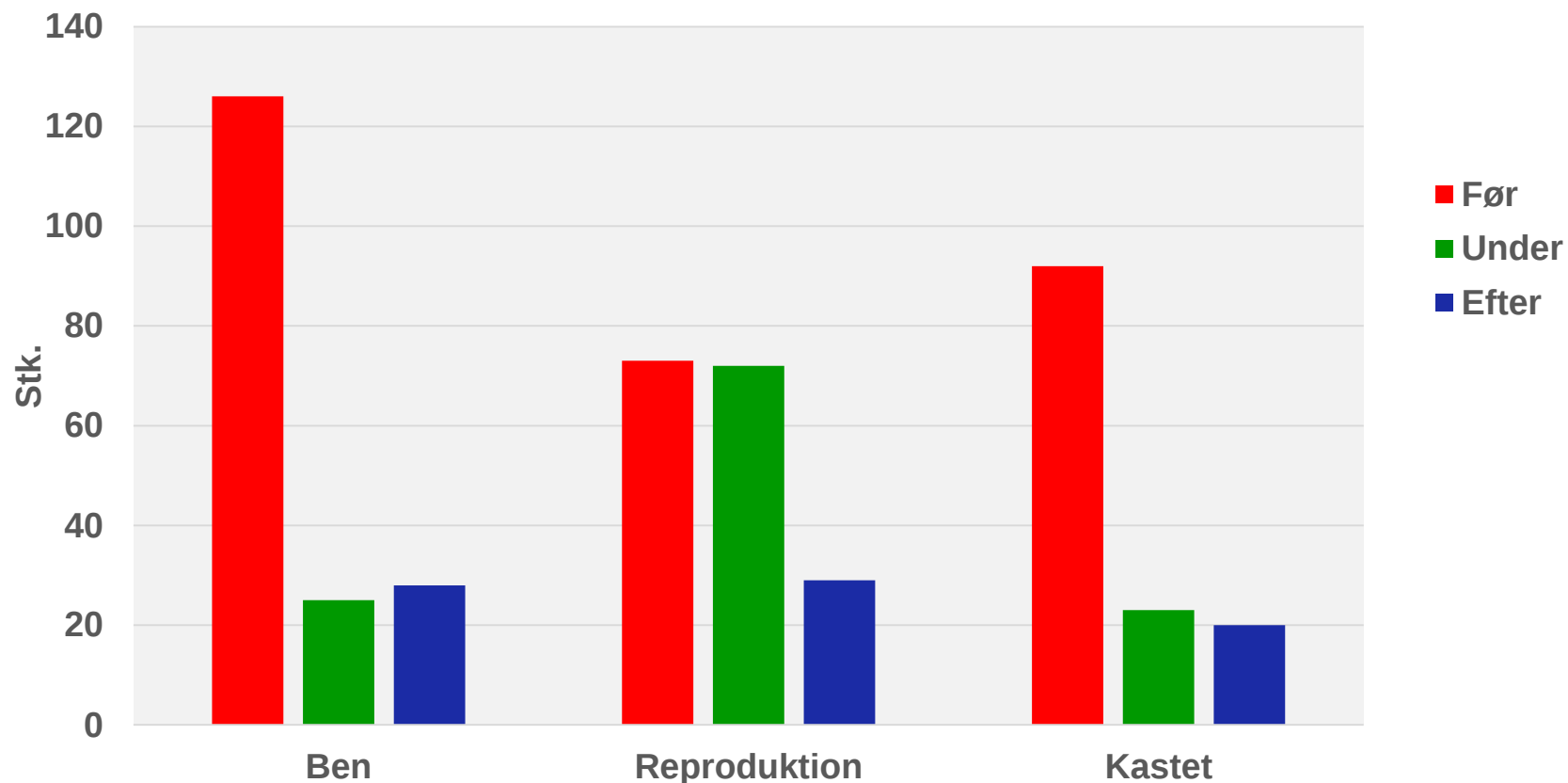
Opnåede resultater

Periode	Udsatte 1.+2. lægssøer	
	Pct.	Gns. antal stk. pr. kvartal
Før (07.2014-06.2015)	32	99
Under (07.2015-06.2016)	24	69
<i>Efter (07.2016-09.2016)</i>	<i>21</i>	<i>57</i>
Efter (07.2016-06.2017)	18	43

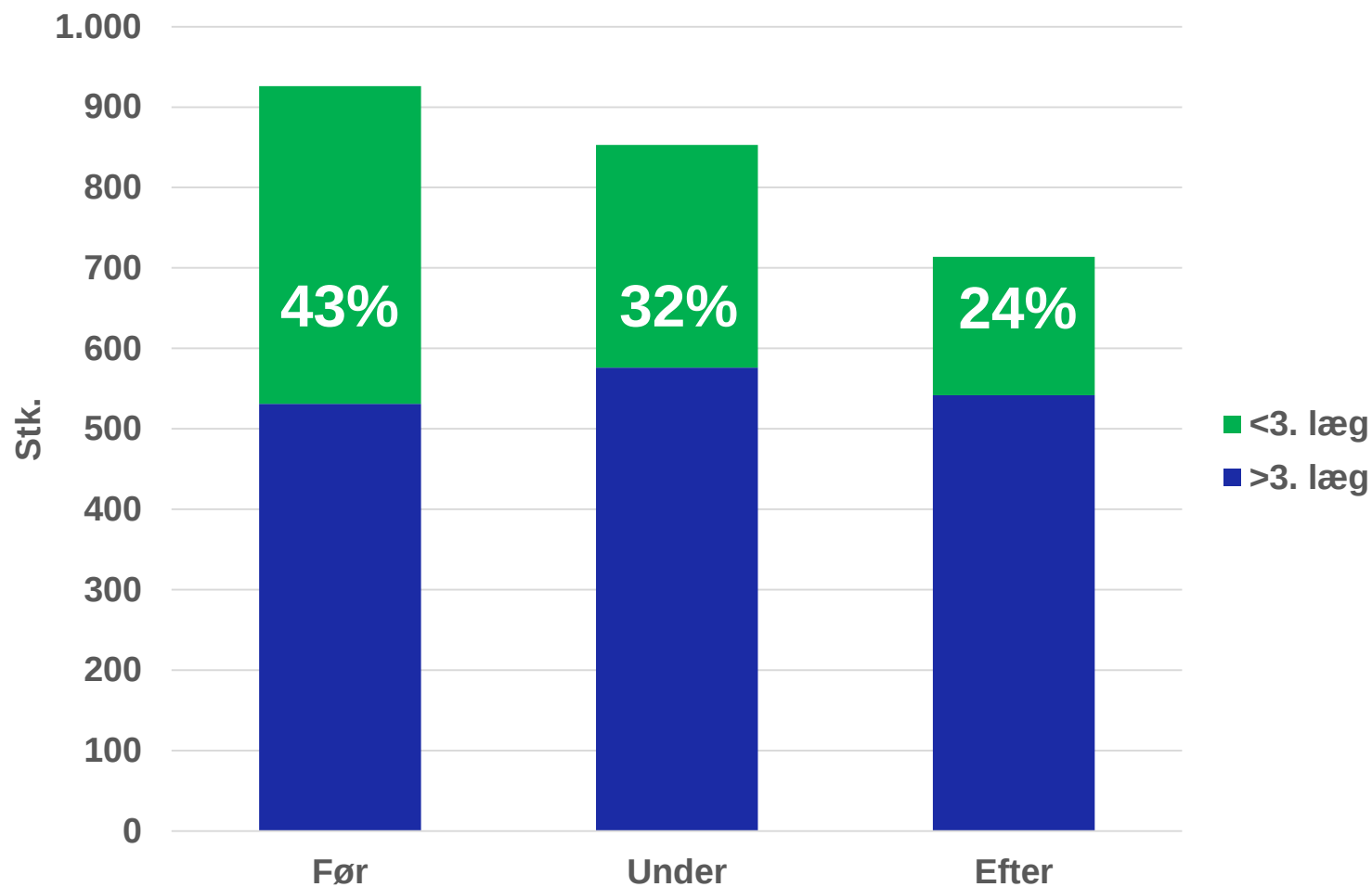
Afgåede unge søer

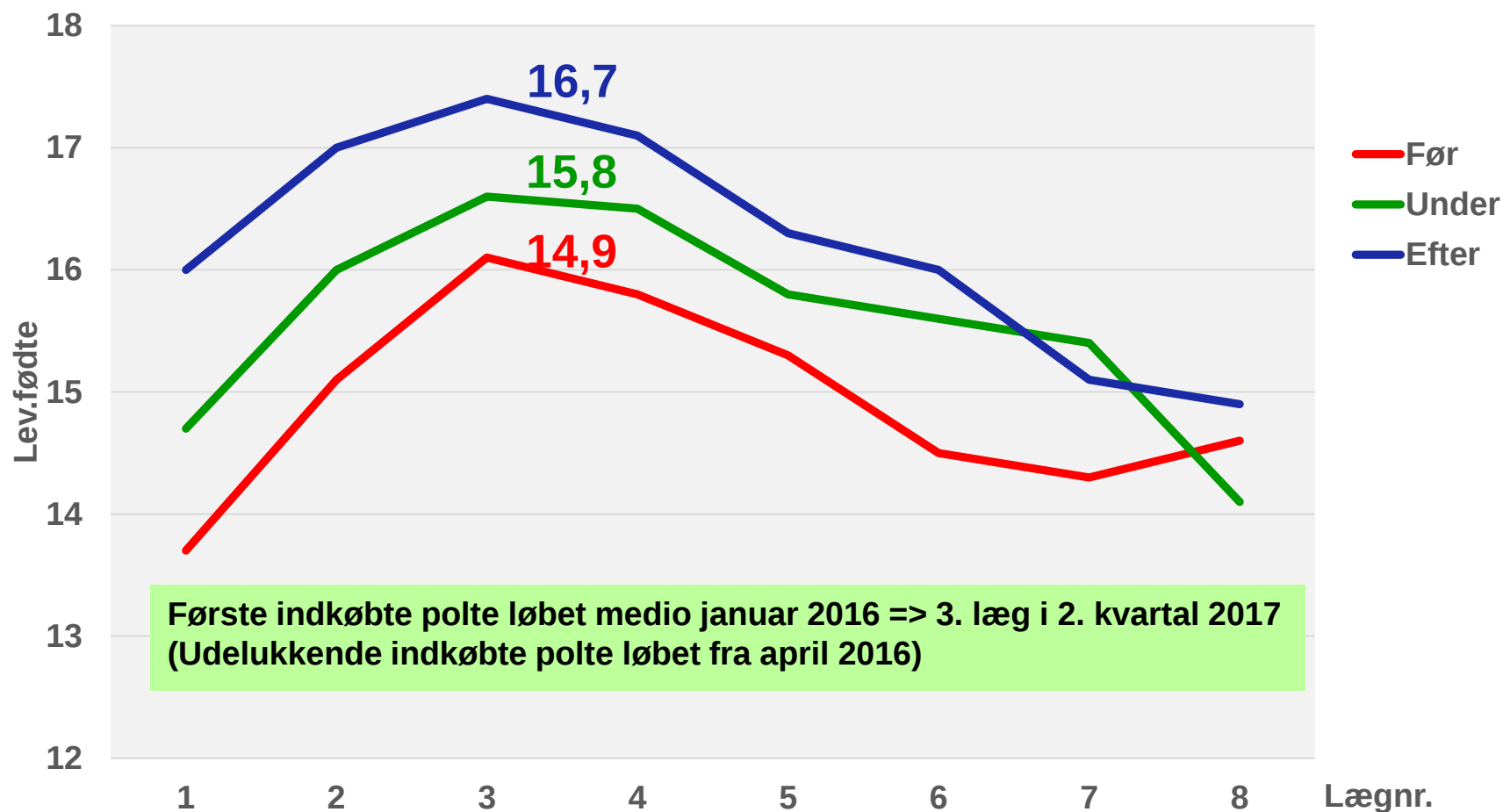
Afgangsårsager unge søer

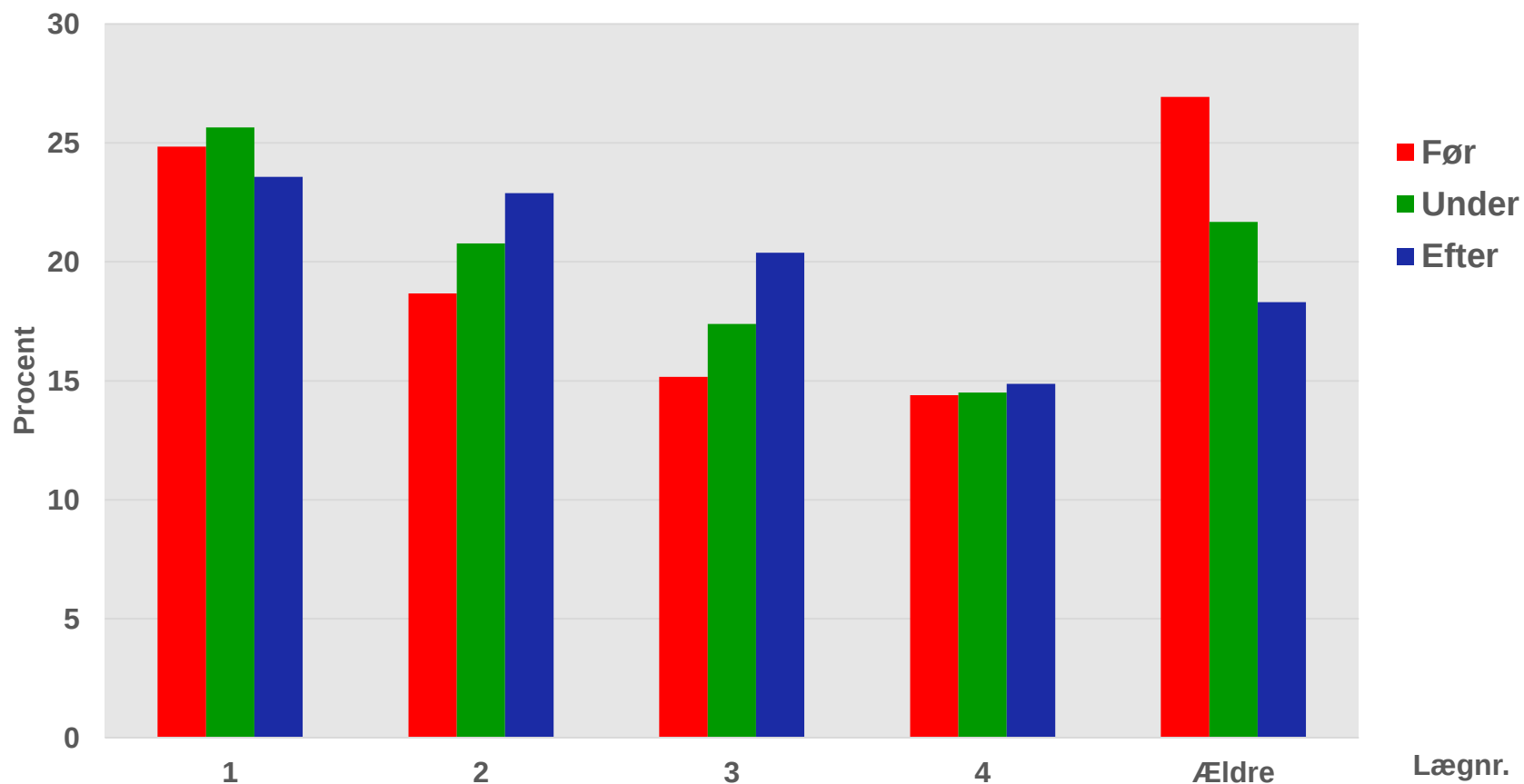
Udsatte søer

Levendefødte grise pr. kuld

Faringer fordelt på kulddnummer

Resultater

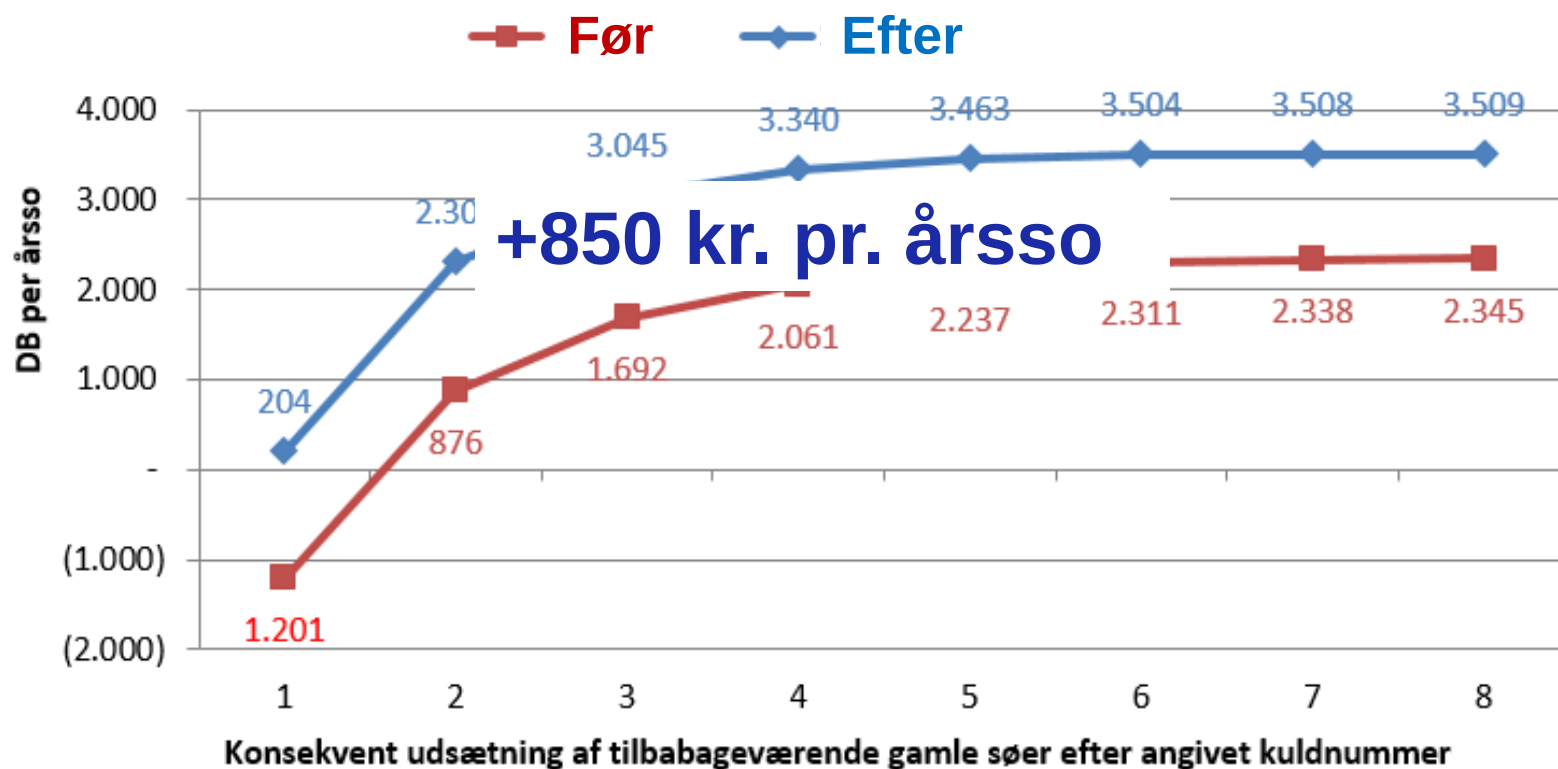
	Før	Under	Efter
Frav. grise pr. årsso	29,9	32,1	34,4
Faringspct.	86	89	91

Avlsfremgang 0,55 gris pr. årsso

Fremgang på 3,4 frav. gris pr. årsso

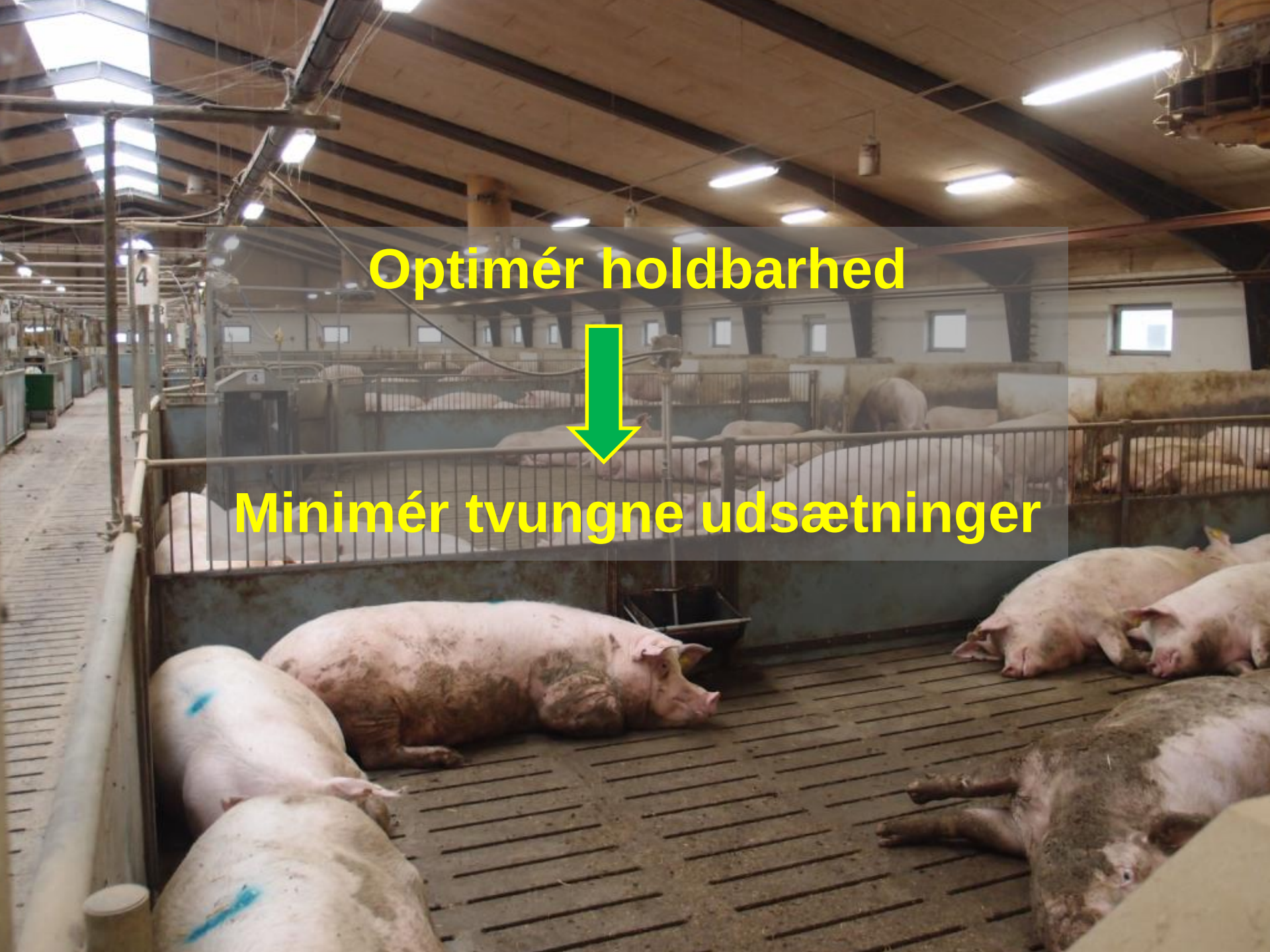
DB pr. årsso

DB pr. årsso, ved aldersudskiftningsstrategi

Konklusion

- **Forbedring af poltefaciliteter**
 - Belægningsgrad
 - Skridsikkert gulv
- **Opstaldning af unge søer**
 - Belægningsgrad
 - Aktiv brug af sygestier
- **Hold fokus**
- **Egenproducerede polte skal behandles som indkøbte**

Optimér holdbarhed

Minimér tvungne udsætninger

Hold på søerne

SoLiv – et IT-værktøj

Anders Ringgaard Kristensen

Institut for Veterinær- og
Husdyrvidenskab

KØBENHAVNS UNIVERSITET

Disposition

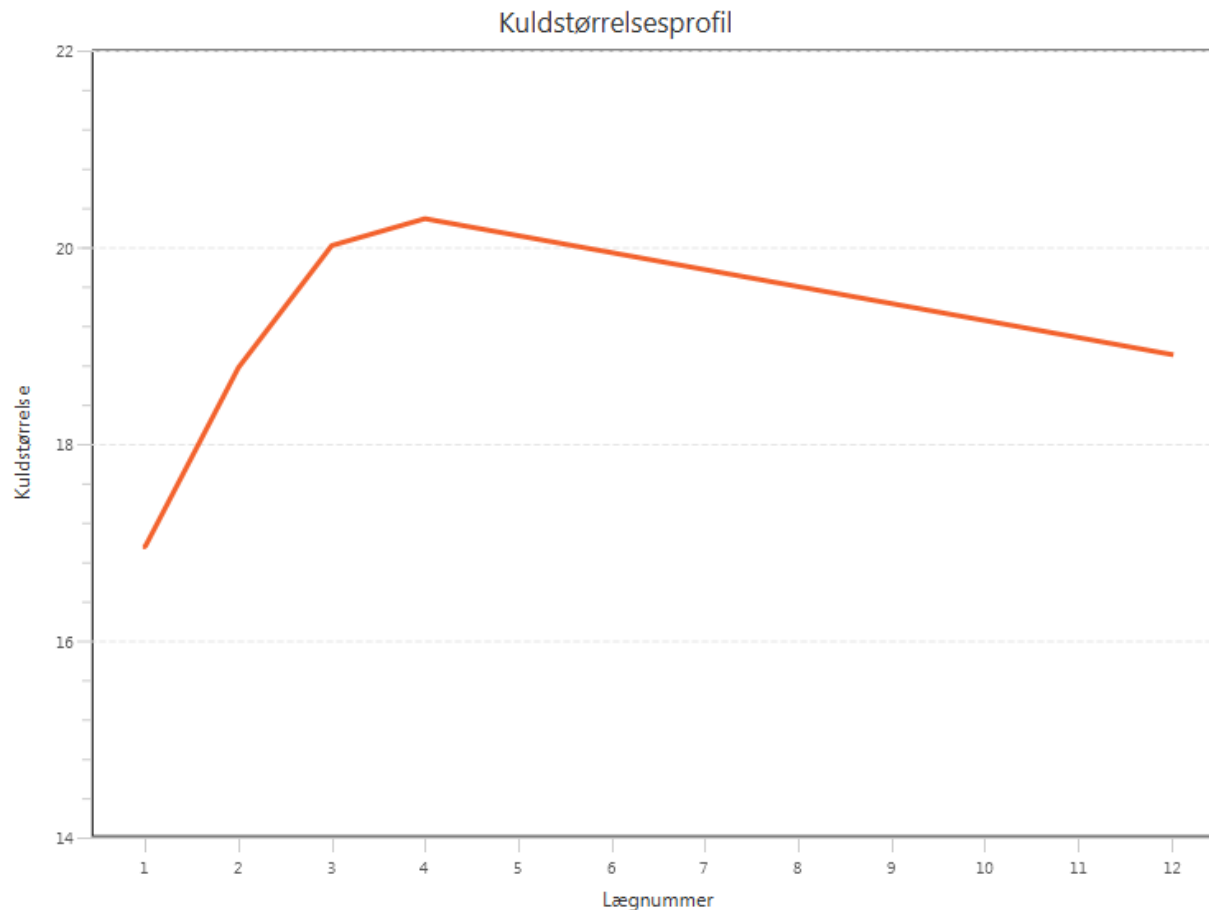
- Om SoLiv-værktøjet
- Hvordan værdisættes søerne
- Hvordan bruges so-værdierne?
- Tab ved for tidlig udsætning
- Visualiseringsmuligheder

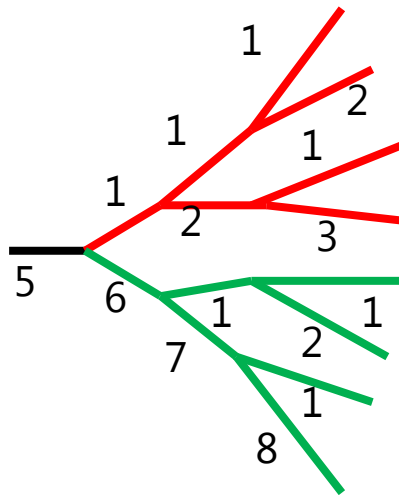
SoLiv – et gratis IT-værktøj

- Værdisætter den enkelte so i forhold til dens forventede bidrag til produktionen.
- Udviklet af Københavns Universitet med støtte fra Promilleafgiftsfonden for Landbrug.
- Henter automatisk sine data fra besætningens sædvanlige styringsprogram. For tiden understøttes:
 - AgroSoft WinPig – altså .NET versionen
 - Cloudfarms
- Kalibrerer automatisk sine beregninger til besætningens egne vilkår.
- Hent programmet fra adressen <http://pigit.ku.dk/soliv>
- Virker på Windows computere.

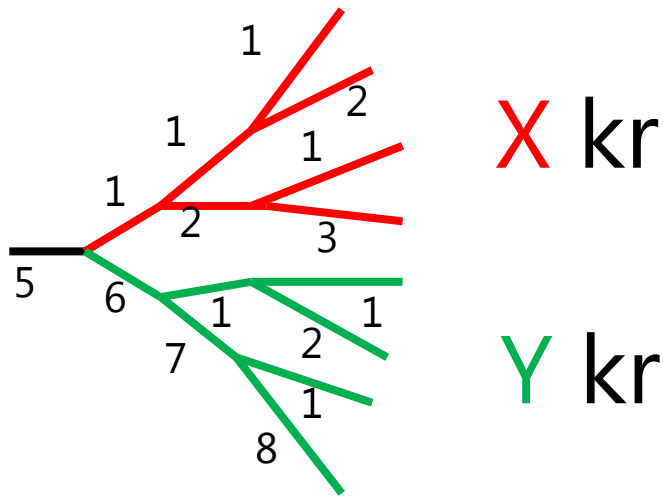
Hvorfor skal man holde på søerne?

- Polte er dyre
- Kuldstørrelsen stiger systematisk frem til 4. læg

Værdisætning af søer

Det tages der hensyn til:

- Besætningens kuld størrelsesprofil
- Soens kuldresultater indtil nu
- Risiko for omløbning
- Risiko for død

5. lægs soens værdi er:

Y – X kr

Dags dato er 2/7 2017

Filer Hjælp

Besætning

Udsætning

Grafer

Indstillinger

Dyr 112

Sidst opdateret: 02-07-2017

Potentiale	Værdi ▲	Sidste hændelse	Hændelsesdato
------------	---------	-----------------	---------------

So nummer	Læg nr.	Insemineringer	Potentiale	Værdi ▲	Sidste hændelse	Hændelsesdato
7392	6	0	-3.12	-574	Faret	22-06-2017
7307	6	0	-2.49	-574	Faret	23-06-2017
7587	6	0	-1.96	-452	Faret	20-06-2017
7556	6	0	-1.53	-409	Faret	26-06-2017
7865	5	0	-2.18	-356	Faret	28-06-2017
7424	6	0	-0.77	-337	Faret	28-06-2017
7138	6	0	-0.67	-305	Faret	21-06-2017
7856	5	0	-1.78	-302	Faret	26-06-2017
7829	5	0	-1.56	-302	Faret	28-06-2017
7115	7	0	1.13	-296	Faret	19-06-2017
7350	6	0	-0.56	-275	Faret	20-06-2017
7846	5	0	-1.5	-257	Faret	21-06-2017
7824	5	0	-1.31	-218	Faret	28-06-2017
7890	5	0	-0.87	-182	Faret	30-06-2017

Ryd

-2.24	-61	Faret	19-06-2017
-------	-----	-------	------------

0.12	-54	Faret	20-06-2017
------	-----	-------	------------

-3.06	-53	Faret	20-06-2017
-------	-----	-------	------------

8375	4	0	-1.09	-50	Faret	24-06-2017
------	---	---	-------	-----	-------	------------

8277	4	0	-1.15	-50	Faret	28-06-2017
------	---	---	-------	-----	-------	------------

8251	4	0	-1.06	-50	Faret	27-06-2017
------	---	---	-------	-----	-------	------------

8288	4	0	-1.58	-50	Faret	28-06-2017
------	---	---	-------	-----	-------	------------

Aktive Søer

So nummer

Find so

Dyr 112
Sidst opdateret: 02-10-2017

So nummer	Læg nr.	Insemineringer	Potentiale	Værdi ▼	Sidste hændelse	Hændelsesdato
8938	2	0	3.07	1864	Faret	19-06-2017
9363	1	0	1.72	1681	Faret	02-07-2017

So nummer	Læg nr.	Insemineringer	Potentiale	Værdi ▼	Sidste hændelse	Hændelsesdato
8938	2	0	3.07	1864	Faret	19-06-2017
9363	1	0	1.72	1681	Faret	02-07-2017
9339	1	0	1.38	1521	Faret	19-06-2017
9328	1	0	1.38	1521	Faret	25-06-2017
9022	2	0	1.66	1425	Faret	21-06-2017
9369	1	0	1.04	1338	Faret	27-06-2017
9353	1	0	1.04	1338	Faret	27-06-2017
9331	1	0	1.04	1338	Faret	20-06-2017
9028	2	0	1.49	1294	Faret	20-06-2017
8536	3	0	2.21	1170	Faret	20-06-2017
9348	1	0	0.7	1160	Faret	28-06-2017
9341	1	0	0.7	1160	Faret	20-06-2017
9329	1	0	0.7	1160	Faret	20-06-2017
9334	1	0	0.01	871	Faret	21-06-2017
8988	2	0	0.44	850	Faret	25-06-2017
8728	3	0	1.11	810	Faret	27-06-2017
8703	3	0	1.06	810	Faret	20-06-2017
8719	3	0	0.98	711	Faret	20-06-2017
9343	1	0	-0.33	710	Faret	20-06-2017
9342	1	0	-0.33	710	Faret	20-06-2017
9335	1	0	-0.33	710	Faret	25-06-2017

Brug de beregnede so-værdier til:

- At finde søer med negative værdier (bør udsættes).
- At undgå udsætning af søer med høj værdi.
- At rangere søerne indbyrdes (hvis man ikke har polte nok, er det bedre at beholde en so, hvis værdi ligger lidt under 0 fremfor at lade en plads stå tom).
- Fokuser på:
 - Diegivende søer
 - Fravænnede
 - Inseminerede

Beregning af tab ved for tidlig udsætning

- Hvis en udsat so havde positiv værdi, er værdien tabt.
- Hvis en udsat so er død eller aflivet er *yderligere* slagteværdien tabt.
- De samme forhold gælder for gylte, hvor vi dog slår de to poster sammen.

SoLiv - WP_FlemmingKoefoed

Filer Hjælp

Besætning Udsætning Grafer Indstillinger

Udsatte Søer

Tab ved ikke-optimal udsætning

For tidlig udsætning

Døde søer (tabt slagteværdis)

Udsatte gylte (inkl. døde)

Samlet tab

Ryd 🔍

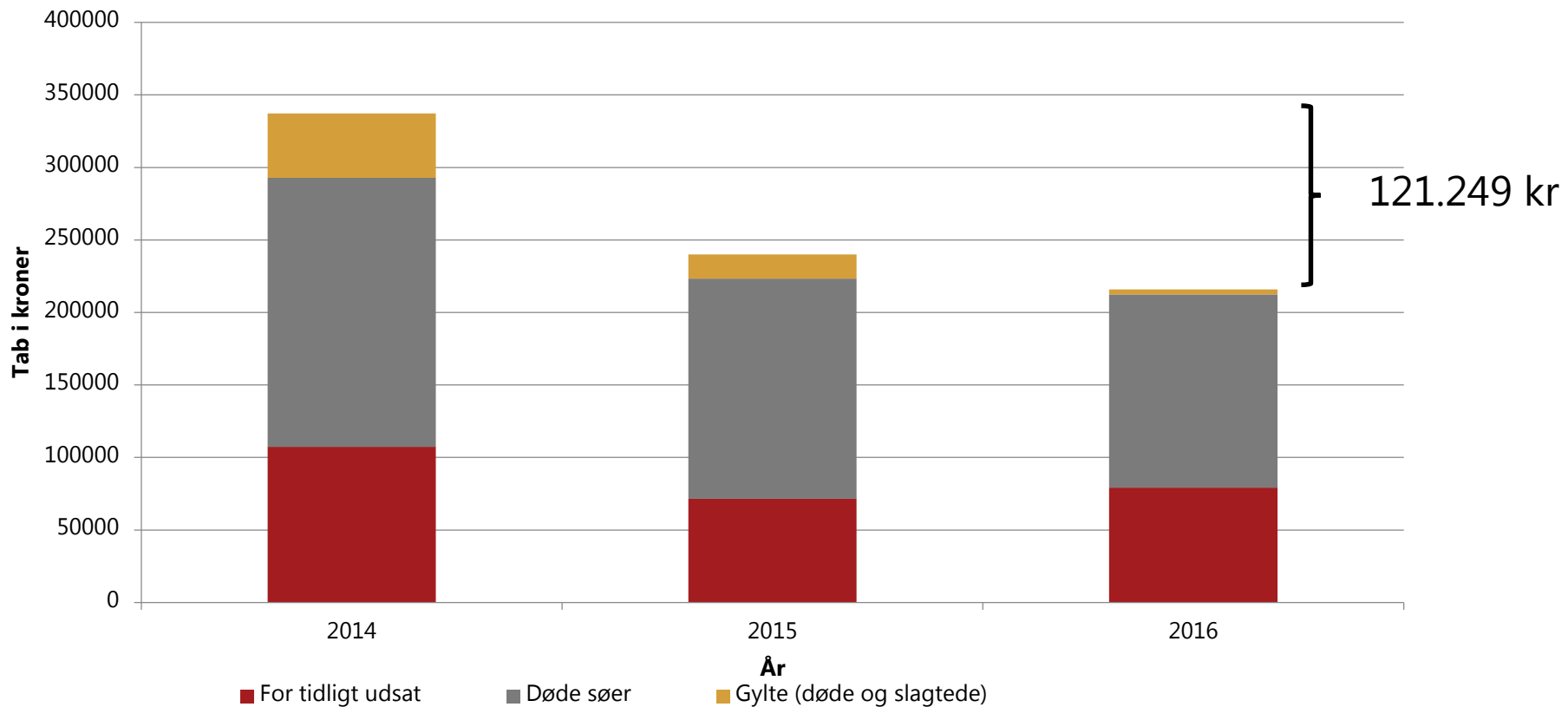
Sidst opdateret: 03-10-2017

Dyr 874

Insemineringer	Potentiale	Værdi	Udsætningstype	Udsætningsdato	
1	0.0	349	Død/Aflivet	28-11-2014	
1	0.0	349	Død/Aflivet	04-11-2014	
1	0.0	349	Slagtet	11-11-2014	
2	0.0	-217	Slagtet	20-10-2014	
	0.0	-217	Slagtet	11-11-2014	
	0.0	349	Slagtet	20-10-2014	
	0.0	-217	Slagtet	17-12-2014	
	0.0	349	Slagtet	11-11-2014	
	0.0	349	Slagtet	24-11-2014	
	0.0	349	Slagtet	03-11-2014	
	0.0	349	Slagtet	03-11-2014	
	0.0	349	Slagtet	03-11-2014	
	0.0	349	Slagtet	20-10-2014	
	0.0	349	Slagtet	11-11-2014	
	0.0	349	Slagtet	08-10-2014	
	0.0	349	Slagtet	29-09-2014	
	0.0	349	Slagtet	03-11-2014	
	0.0	349	Slagtet	08-10-2014	
	0.0	349	Slagtet	08-10-2014	
	-4.08	-53	Slagtet	17-12-2014	
	0.0	349	Slagtet	03-11-2014	
	0.0	349	Slagtet	11-11-2014	
	0.0	349	Slagtet	03-11-2014	
1	0.0	349	Slagtet	03-11-2014	
1	0.0	349	Slagtet	03-11-2014	
1	0.0	349	Slagtet	03-11-2014	
7039	0	0.0	349	Slagtet	03-11-2014
7038	0	0.0	349	Slagtet	03-11-2014
7037	0	0.0	-217	Slagtet	11-11-2014
7035	0	0.0	349	Slagtet	03-11-2014

Hvor meget er der mon tjent?

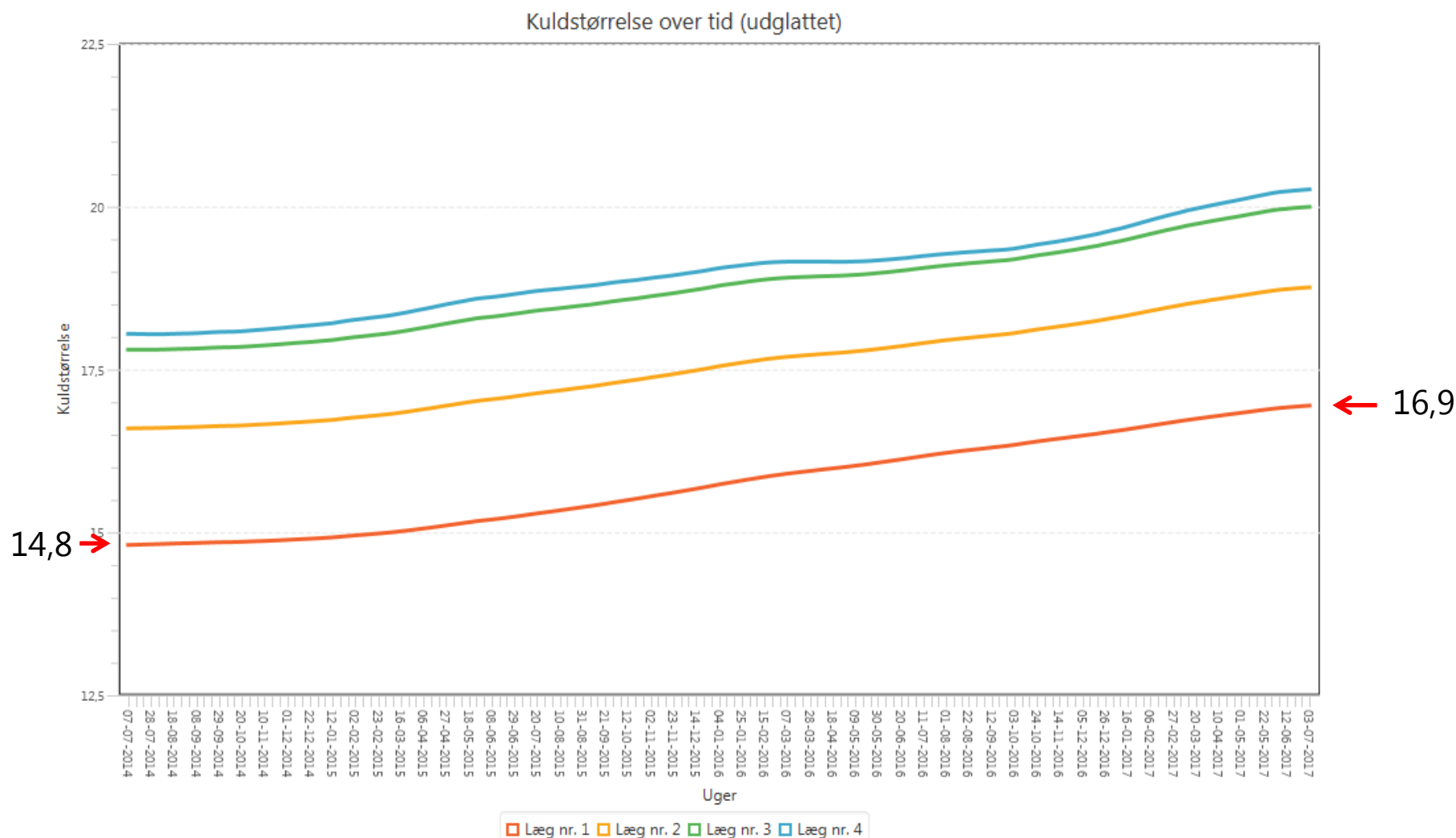
Tab ved for tidlig udsætning og døde

Visualiseringer

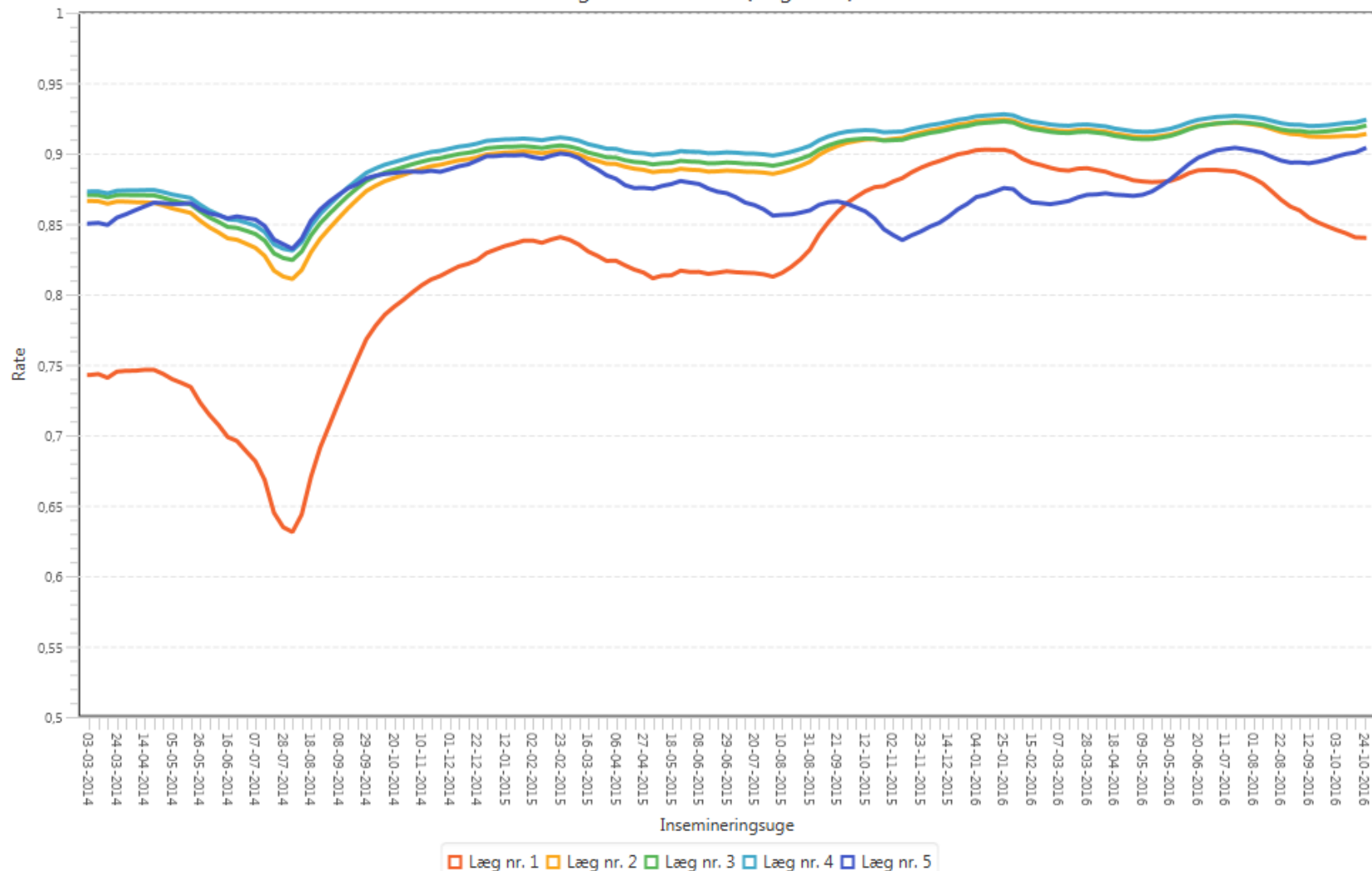
- SoLiv kan vise en langt række grafer over:
 - Nuværende niveau opdelt efter lægnummer
 - Kuldstørrelser
 - Faringsprocenter
 - Dødelighed
 - Dødfødte
 - Udvikling over tid
 - Kuldstørrelser
 - Faringsprocenter
 - Dødelighed
 - Dødfødte

Visualisering – kuldstørrelse over 3 år

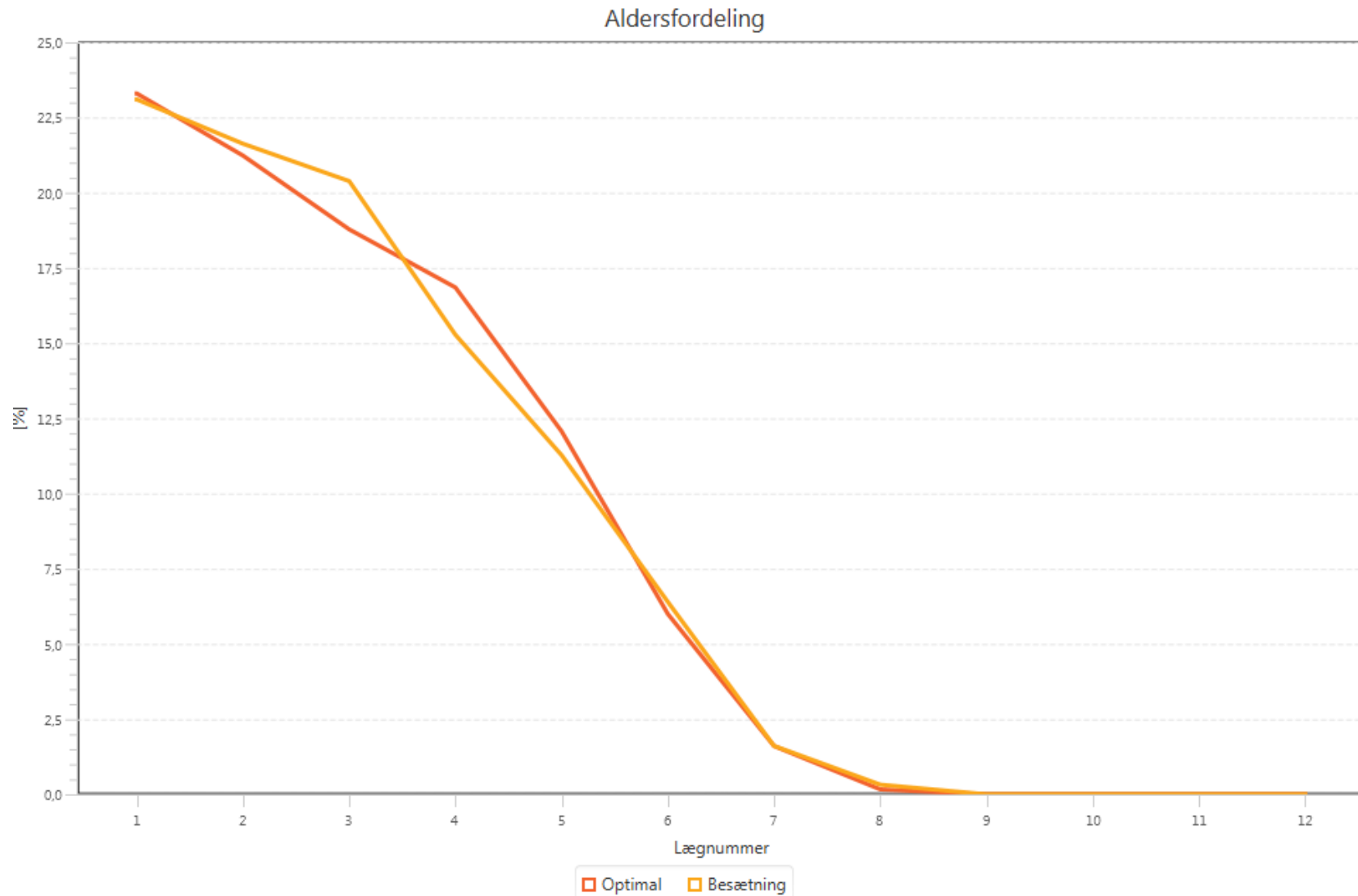

Visualisering – faringsprocent over tid

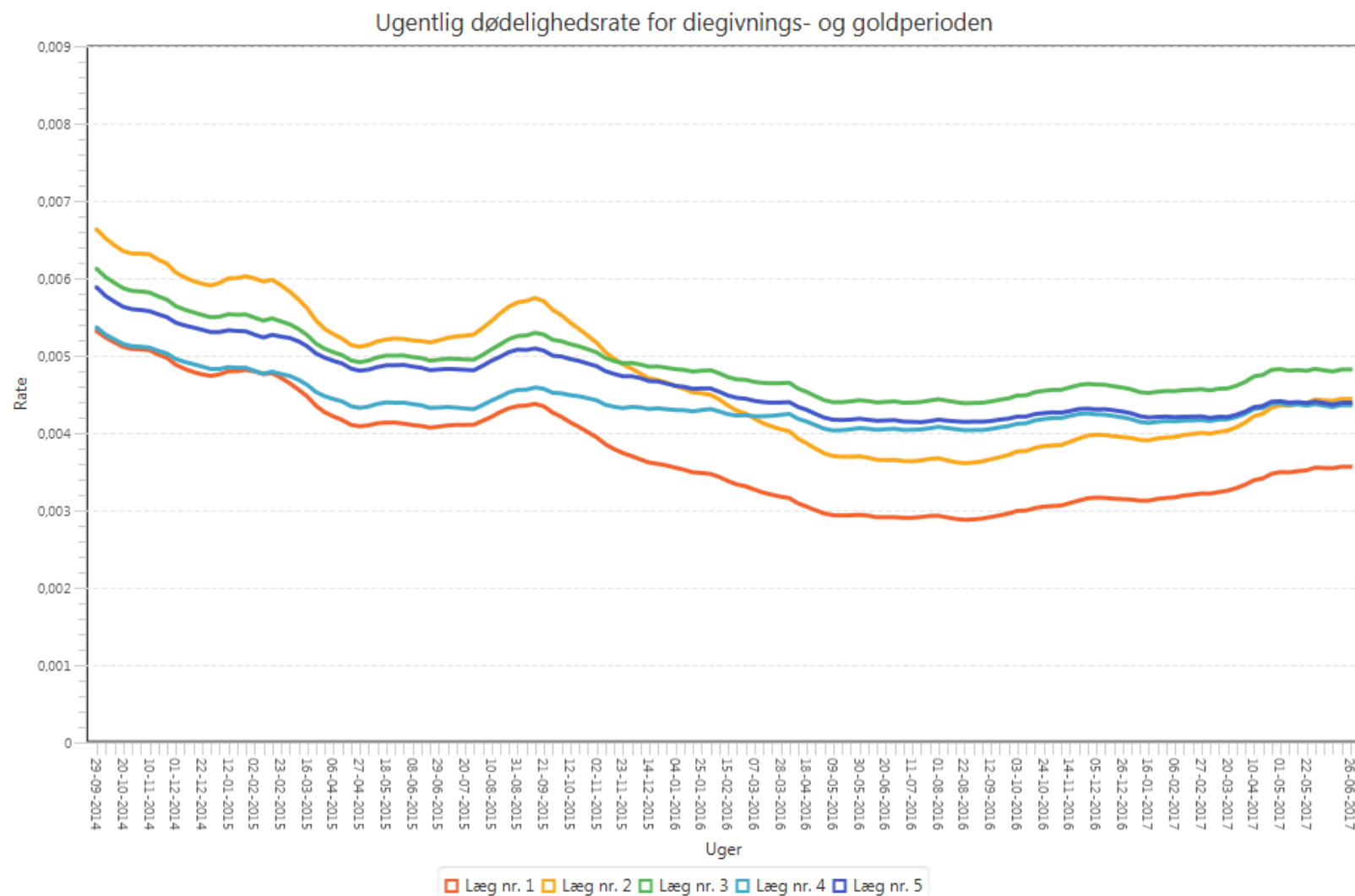
Faringsrater over tid (udglattet)

Besætningens aktuelle aldersfordeling

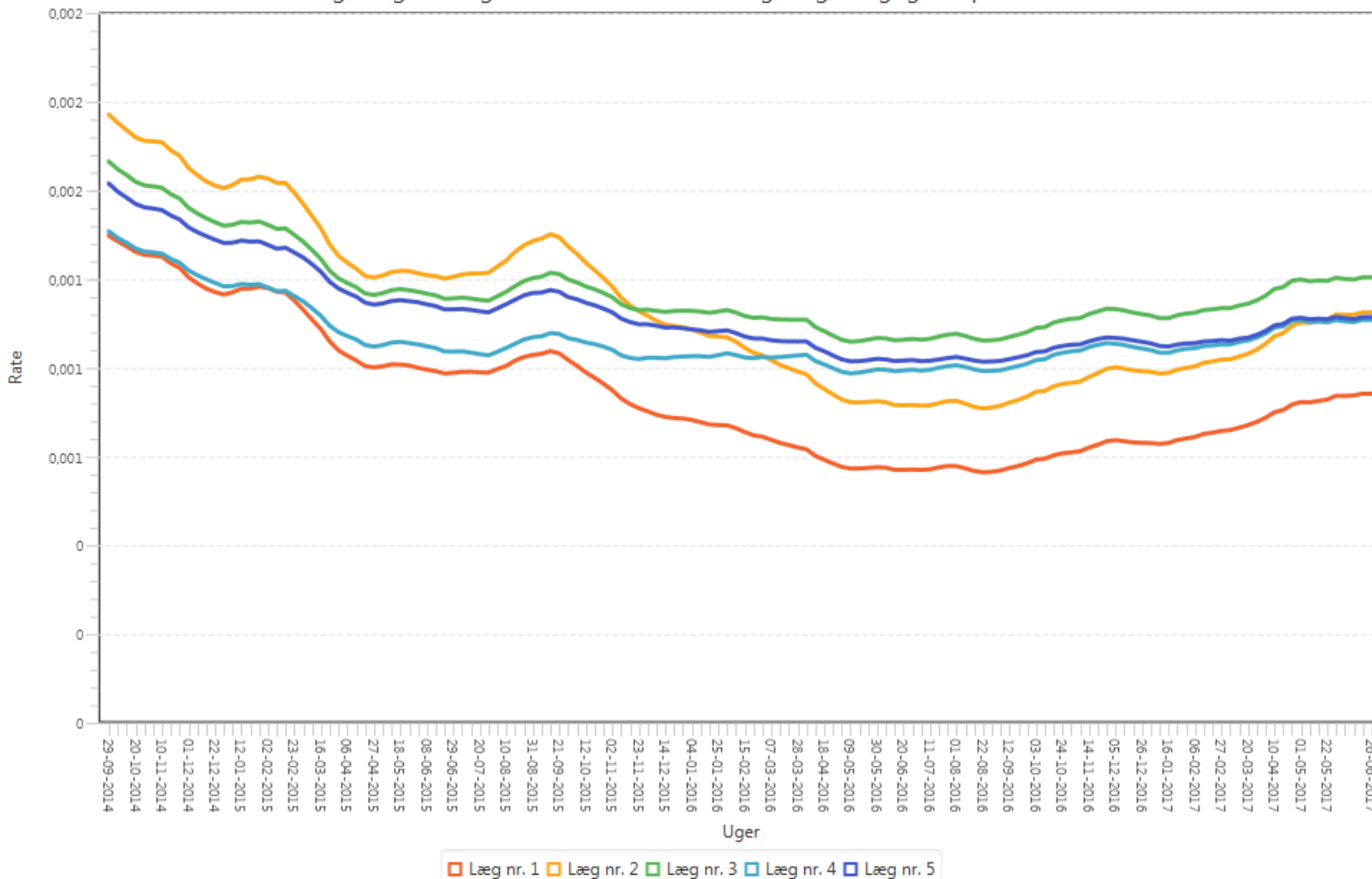

Dødelighed over tid – diegivende og golde

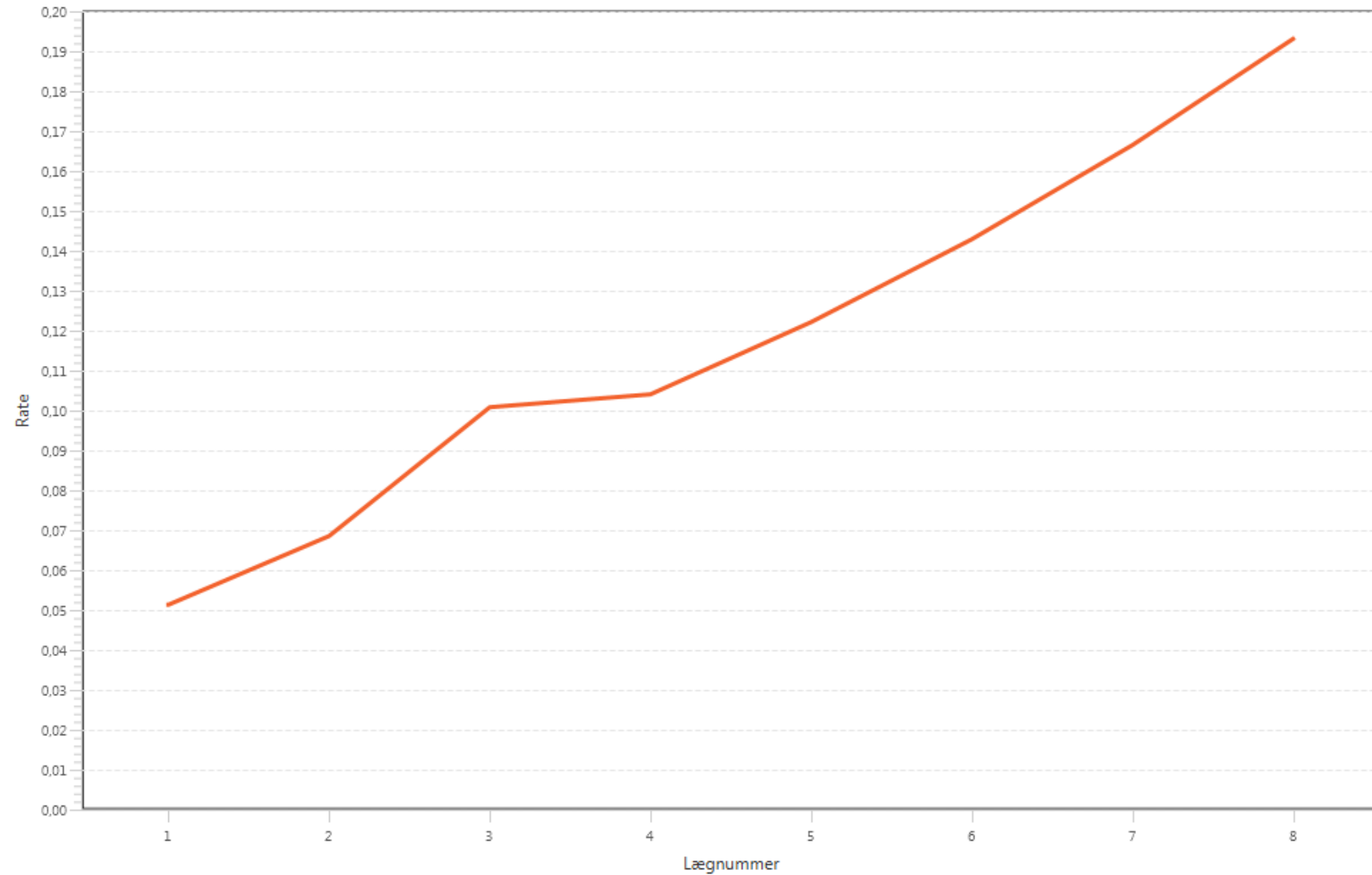
Dødelighed over tid – inseminererede og drægtige

Ugentlig dødelighedsrate for inseminerings- og drægtighedsperioden

Dødfødselsrater

Dødfødselsrate

SoLiv

- Gratis
- Understøtter:
 - AgroSoft WinPig
 - Cloudfarms
- Windows computer
- Hent det på adressen

<http://pigit.ku.dk/soliv>

Tak til Promilleafgiftsfonden for støtte!

Se på programmet i forhallen!